

fundet have fuld Samvittighedsfrihed til at stemme, som de ville, — saa siger jeg, at denne Skildring har ingen som helst Hjemmel i de virkelige foreliggende Forhold. (So, jo!). Ja, den Slags Raab afgjør det sandelig ikke, men vist er det, at saafremt Samvittighedsfuldhed er et høit og helligt Gode, er der mange, mange Flere, der have syndet imod det end den indspøjte eller indførte Adel, som gennem Godsforvaltere, Ladefogder og Ridesfogder have ladet deres Mening give tilkjende om, hvorledes Valgene helst burde falde ud. Samvittighedsfriheden har sandelig ikke staaet i saa høi Kurs fra den Side, der har drevet stærkest politisk Agitation, at man fra den Side kan være berettiget til at optræde som dens Talsmand. Disciplinen gjør sig gjældende som en haard og tung Svøbe, netop i de stærkest organiserede politiske Partier, og den fulde Samvittighedsfrihed aflægger sig stundom mærkelige Vidnesbyrd, ikke blot ude hos Smaataarsfolk, hos de Fattige og Ringe paa Landet — nei, selv hos de mægtige souvereane Folkethingsmænd, som ere traadte indenfor denne Sals Døre, oplever man stundom mærkelige Exempler paa, at Partidisciplin kan bringe til at gjøre Ting, som synes vanskeligt at kunne bringes i forening med en sikker og fast Overbevisning om en ubeskaaren Samvittighedsfrihed, saa at disse Talemaader neppe burde spilles ud ved denne Leilighed. Det Kurjus i Historie, hvortil den ærede Ordfører opfordrede min ærede Nabo for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig), vilde neppe falde ud til hans Fordel; det vilde rimeligvis ende med det Resultat, at om der end stundom kan være anvendt Vold fra de Riges og Mægtiges Side, falder dog i Historiens store Bægtstaaal den Art Undertrykkelse meget let i Sammenligning med den Vold og den Vrang og den Samvittighedsundertrykkelse, som er gjort gjældende fra demagogiske Agitatorer.

Solstein-Ledreborg: Jeg vil kun spørge det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), da han kom ind paa Tryk og ulovlige Midler ved en Valghandling, om han ikke vil tage det Exempel, han berørte med Jernbaner noget mere praktisk, idet han omtalte Noget, som ikke har fundet Sted. Jeg skal tillade mig at spørge det ærede Medlem, hvad han mener om et Valg eller en Fremgangsmaade ved Valget, hvor en Valgkandidat, for hjem det kneb at blive valgt, benytte den samme forvanskede Fremstilling af Noget, som det ærede Medlem dog ganske vist mod sin Billie kom med, idet han nedro Modparten og saaledes skaffede sig en billig Triumf i Diebliffet, hvorefter vedkommende Formand for Valgbestyrelsen negete Modkandidaten at opløse Sagens sande Sammenhæng? Der vil det ærede Medlem finde et godt Exempel paa et saadant Tryk og ulovlig Anvendelse af Kampmidler i vid-

Udstrækning, som vist ogsaa efter det ærede Medlems Mening maa have dette Valgs Forkastelse til Følge. Det er kun det, jeg vil spørge ham om, hvad Mening han har om en saadan Fremgangsmaade? Det har praktisk Betydning, thi saaledes er den Sag gaaet til, som det ærede Medlem sigtede til.

Den midlertidige Formand (Krabbe): Jeg kan ikke undlade at bemærke, at det Tilfælde, det ærede Medlem her sigtede til, ikke foreligger her; vi faae det til Behandling senere. Forørigt maa jeg ogsaa bemærke, at den Maade, hvorpaa det ærede Medlem omtalte den ærede Valgte for den nævnte Folkethingskreds, var mindre hensynsfuld.

Bille: Da det af det ærede Medlem reiste Tilfælde ikke ligger for i nærværende Sag, er jeg jo affkaaren fra nu at svare derpaa. Jeg skal kun sige dette, at det ærede Medlem i Stedet for at beskæftige sig med det Tilfælde, jeg havde opstillet, greb til den Diverston at føre Krigen ind i Hændens Leir. Jeg skal med Fornøjelse optage Spørgsmaalet, naar det kan behandles. Indtil da vil Enhver let kunne se, at det ærede Medlem har været meget langt fra at klare, om det er et berettiget eller uberettiget Tryk, der lægges paa en Valgkreds, at sige til den: „Det vil afhænge af den politiske Karakter af Ederes Folkethingsvalg, om vi ville hjælpe Eder til en Jernbane eller ikke.“ Bist er det i alt Fald, at i Frankrig, hvis politiske Kandidaturer for nylig bleve saa stærkt bedømte, var det et af Regjeringens mest yndede Midler at sige til en Valgkreds: Naar I stemme, som vi ville, skulle I faae en Jernbane, en Kanal, en Bro o. a. lignende, men hvis I ikke gjøre det, maa I undskyldes, saa lægge vi den i den tilstødende Kreds, som stemmer med os. Derved blev mangt et Valg sat igjennem i Frankrig. Jeg tror, at det er et ganske uberettiget Agitationsmiddel, et utilldeligt Vaaben.

Solstein-Ledreborg: Det ærede Medlem har lovet at svare paa mit Spørgsmaal ved senere Leilighed; jeg skal svare paa det ærede Medlems Spørgsmaal nu og erklære, at jeg vilde finde en saadan Fremgangsmaade, som gaar ud paa at ville true en Kreds til at tage en Kandidat ved Vrang af den Art, som det ærede Medlem nævnte, eller ved Trusel om af den Grund at ville modarbejde deres Jernbanepønster for et i høi Grad uberettiget Agitationsmiddel.

Clausen: De Udtalelser, som ere komne frem fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), gjøre, at jeg, som har Kjendskab til Forholdene i Maribo Amts 3die Valgkreds, maa gjøre nogle Bemærkninger i den An-